

svět katolickýma očima MONITOR

publicistický čtrnáctideník

ročník XVII., číslo 2

26. I. 2019 / neprodejné

Z OBSAHU	Vítejte ve 20. letech: Co mohou katolíci očekávat v následujícím desetiletí	04
	Chaldejský arcibiskup: Pronásledování křesťanů vedlo k „mnoha tisícům“ konvertitů	06
	Jak vypadá skutečná ekologická spiritualita?	13

Foto: © Frantisek_Ingr / Člověk a víra

Kolik?

Kolik stojí jeden den ve vězení? Kolik stojí týden ve vězení? Kolik rok a kolik desítky let? Kolik stojí stovky a tisíce let ve vězení? Kolik stojí 42 763 let v komunistických vězeních ČSR? Tolik let tam strávili řeholníci a řeholnice v rozmezí let 1950–1968. Před půlnocí z 13. dubna byly všechny mužské kláštery přepadeny, 2 500 řeholníků bylo násilně odvezeno ozbrojenými estébáky, esenbáky a komunistickými milicionáři a zároveň všechen jejich majetek byl zabaven.

Zůstalo jim jen to, co měli na sobě. Na svátek Povýšení sv. Kříže, 14. září 1950, bylo podobně likvidováno na 10 000 řeholních sester. Jenom den po zářijovém výročním dnu fatimského

zjevení, když během Pražského jara v roce 1968 představení jednali s Dubčekovou vládou o obnovení řeholního života v komunitách, naráželi na rozpaky až odpor. Tehdy vznikl nápad spočítat, kolik let strávili řeholníci a řeholnice v komunistických vězeních ČSR, ačkoliv již téměř třetina z nich v údobí 1950–1968 zemřela, zbývající dvě třetiny, t.j. asi 8 200 řeholníků a řeholnic, strávilo ve vězení oněch 42 763 let. Kolik to stojí? Dá se to vůbec vyčíslit?

A to byla pouze malá část katolické církve v ČSR.

Kolik stojí život 32 letého kněze Jan Buly? Popraven ve jménu ČSR v Jihlavě 20. května 1952.

Kolik stojí život 39 letého kněze Václava Drboly? Popraven ve jménu ČSR 3. srpna 1951.

Kolik stojí život 40 letého kněze Františka Pařila? Popraven ve jménu ČSR 3. srpna 1951.

Kolik stojí život 38 letého sedláka Františka Kopuleťého? Popraven ve jménu ČSR 3. srpna 1951.

Kolik stojí život 50 letého sedláka Jaroslava Melkuse? Popraven ve jménu ČSR 28. 3. 1953.

Kolik stojí život 20 letého Drahoslava Němce? Popraven ve jménu ČSR 3. srpna 1951.

Dokončení na str. 3

Osud hongkongských křesťanů

Křesťané v Hongkongu většinou podporují masové protesty, které poslední dobou otřásají tímto regionem. Miliony lidí, včetně mnoha křesťanů, vyšly do ulic na protest proti návrhu extradičního zákona.

Hongkongská právní nezávislost byla charakteristickým znakem dohody „jedna země, dva systémy“ uzavřené v roce 1997 mezi bývalou kolonií Hongkong, Velkou Británií a Čínskou lidovou republikou. Tento princip umožňuje křesťanům v Hongkongu těšit se náboženské svobodě. Občané Hongkongu se však obávají, že tento zákon o vydání podezřelých by čínské vládě dal moc vydávat občany Hongkongu do pevninské Číny, což by ohrozilo svobodu Hongkongu. „Pokud by byl tento zákon přijat, hrozilo by vysoké riziko podkopání nezávislého právního systému Hongkongu,“ uvedl Wilson Leung, právník pracující v prodemokratické organizaci v Hongkongu. Křesťané v Číně trpí krutým útlakem v důsledku neúnavného tažení komunistické strany proti náboženství a křesťané v Hongkongu se obávají, že je čeká podobný osud.

Poklidná demonstrace

23. srpna uspořádali křesťané z Hongkongu shromáždění na protest proti vládě. Měli na sobě košile s křesťanskými kříži a napsali „Bůh žehnej Hongkongu“. Zpívali církevní písně, včetně „Zpívejte aleluja Pánu“. Byla to poklidná demonstrace. Účastníci mávali světly, drželi se za ruce a vytvořili lidský řetěz táhnoucí se třicet mil přes město. K řetězu se připojily tisíce dalších nekřesťanských Hongkongčanů, kteří měli v úmyslu napodobit „baltský řetěz“, vytvořený před třemi desítkami let na protest proti Sovětskému svazu na sověty okupovaném území.

„Obáváme se, že křesťané v Hongkongu budou trpět stejně jako křesťané v Číně,“ řekl pastor na shromáždění. „Že naše kostely budou vypáleny, naši představitelé budou muset být schvalováni a naše Bible bude změněna tak, aby vy-

Foto: CBN

hovořovala komunistické propagandě.“

Jedna katolička, která si tvář zakrývala maskou, aby ji nebylo možno identifikovat, měla na sobě řetízek s Pannou Marií. Držela kopii prohlášení této demonstrace, které požaduje „jednotu“ všech křesťanů.

„Poprvé jsme v síti Telegram vytvořili skupinu pro protestanty i katolíky,“ řekla. „Až dosud jsme doopravdy nekomunikovali, ale všichni jsme proti tomuto návrhu zákona o extradi.“ Křesťané (kolem 480 000 protestantů a 390 000 katolíků) tvoří 11,8% obyvatelstva Hongkongu. Protestanti i katolíci se spojili, aby se postavili proti vládnímu návrhu zákona o vydávání podezřelých.

Čína vyhlásila pětiletý plán na zvýšení slučitelnosti křesťanství s „čínskými hodnotami“. V pevninské Číně již není možné zakoupit si výtisk Bible na internetu a stávající kopie jsou zabavovány, pokud nejsou autorizované čínskými úřady. Od křesťanů, muslimů a buddhistů se očekává, že budou používat pouze státem schválené verze posvátných textů, které byly upraveny tak, aby byly slučitel-

né s komunistickou ideologií.

Čínský prezident a Bůh

„Už zrušili první přikázání – Já jsem Hospodin, tvůj Bůh, nebudeš mít jiného boha mimo mne – protože zpochybňovalo moc čínského prezidenta,“ řekl pastor na shromáždění. „V sázce je příliš mnoho.“

Na mši v neděli po demonstraci hovořil hongkongský kněz (který musí zůstat v anonymitě) proti čínským investicím do technologie 5G a místo toho naléhal na „duchovní investice“. Během mše se věřící modlili za „oběti zákona o vydávání podezřelých“.

„Bojím se, jaké důsledky by to mělo pro celý národ, kdyby byla odhalena moje identita,“ řekl kněz. „Pracuji rovněž s křesťany v pevninské Číně, takže musím být opatrný.“ Na dotaz, co křesťané v Číně říkají o praktikování své víry, kněz řekl, že nemůže odpovědět, protože nechce ohrozit jejich život.

„Situace je velmi vážná,“ řekl. „Jen pomyslete na to, že v mnoha regionech Číny nikdy neslyšeli o Bohu nebo Ježí-

SLOVO BISKUPA

ši Kristu. Tak silná je komunistická propaganda.“

Na otázku, co si myslí o dohodě papeže Františka s čínskou vládou z roku 2018 o jmenování katolických biskupů, odpověděl: „Jako katolík musím souhlasit s tím, co papež rozhodl pro pevninskou Čínu. Ale jako Hongkongčan doufám, že na nás se tato dohoda nevztahuje.“ Papež František se zatím k protestům v Hongkongu nevyjádřil.

Osud věřících

Náboženští představitelé protest podporují, i když také na obě strany naléhají, aby ukončily násilí. Katolický apoštolský administrátor Hongkongu, kardinál John Tong Hon, a předseda protestantské hongkongské křesťanské rady, Rev. Dr. Eric So Shing-it, vydali 19. června společné prohlášení požadující stažení návrhu zákona o extradici a nezávislé vyšetřování policejní brutality. I další křesťanští představitelé z Hongkongu obviňují vládu, že je za protesty zodpo-

vědná. Arcibiskup Paul Kwong, biskup Andrew Chan a biskup Timothy Kwok napsali otevřený dopis, v němž se uvádí, že vláda „ignoruje skutečné obavy a strach občanů“.

Dnes je v Hongkongu mnoho křížů na veřejných budovách, mrakodrapech a kostelech. Svoboda náboženského vyznání je chráněna Listinou práv. Pokud by však Hongkong postupně ztratil autonomii, osud věřících lidí by byl nejistý.

Alessandra Bocchi

First Things

Přeložil Pavel Štíčka

*Alessandra Bocchi
italská novinářka*

Myslím, že nejednoho věřícího muselo zarazit, jak upravené zprávy a komentáře vycházejí ve světských tiskovinách, zabývajících se nějakou otázkou související s vírou nebo křesťanskou morálkou. Něco pozitivního tam často najdeme jen tehdy, když je to současně i negativní vůči jiné části křesťanského spektra. V jednotlivých rozhovorech s osobami, které jsou evidentně věřící, se reportér vyhýbá jakémukoliv náznaku jeho vztahu s vírou, protože to z pohledu politické korektnosti zřejmě není vhodné. Na to jsme si už ale nějak zvykli a to respektujeme. Ale rozhovory s lidmi, o kterých nevíte, (a nedozvíte se), jaký mají vztah k tomu základnímu v životě člověka, k jeho Stvořiteli, který nás spojuje a dal za nás svůj život, těžko můžete s nimi navázat osobní vztah. Protože právě Bůh, víra dávají každému člověku „šťávu“, hodnověrnost, pomáhají je představovat jako autentické lidi z masa a kostí. Ne jako nějaké vypreparované jedince na výstavě. Vzpomínám si, když jsem jednou v osmdesátých letech cestoval vlakem přes hranice v Čiernej nad Tisou do Sovětského svazu, že celník vešel do vagónu a nahlas volal, že je zakázané převážet do SSSR zbraně, pornografii a náboženskou literaturu. To mě tehdy po prvé zarazilo, že jak to, tady se pornografie a náboženská literatura dávají na jednu úroveň, jako cosi nepřipustného a nevhodného, či dokonce nemravného? Dnes se to změnilo, ale ani na tak tolik. Nikdo není pronásledován za šíření (kromě dětské!) pornografie ani za náboženskou literaturu. Ale stejně se většinou náboženská literatura a pornografie separují do oddělených obchodů. Hlavní výběr (a to nejen u nás, ale i v EU) tohoto zboží se najde ve specializovaných obchodech. Jako by to s „normálním“ životem mělo málo co společného a je to jen pro nějaké „zvláštní“ lidi. O pornografii bych nepochyboval, ale náboženství si to nezaslouží.

+Ladislav Hučko

*Mons.ThDr. RNDr.
Ladislav Hučko, CSc.,
apoštolský exarcha
řeckokatolické církve*

Dokončení ze str. 1

Kolik stojí život 57 letého Antonína Plichty? Popraven ve jménu ČSR 3. srpna 1951.

Kolik stojí život 22 letého Antonína Plichty? Popraven ve jménu ČSR 3. července 1951.

Kolik stojí život 22 letého Stanislava Plichty? Popraven ve jménu ČSR 23. května 1953.

Kolik stojí život 46 letého Gustava Smetany? Popraven ve jménu ČSR 28. března 1952.

Kolik stojí život 34 letého Antonína Škrdly? Popraven ve jménu ČSR 3. srpna 1951.

V rámci této akce StB „Babice“ bylo po loutkovém procesu odsouzeno více než sto osob, z toho 11 k trestu smrti; čtyři další zemřeli ve vězení. Jako v březnovém procesu s deseti opaty a provinciály, kdy ÚV KSČ předem stanovil výši trestů, tak i zde se nerozhodovalo o trestech při procesu – to vše už bylo předem rozhodnuto na sekretariátech KSČ.

V rámci této akce StB byli občané odsouzeni na více než 1375 let těžkého žaláře, kromě toho byly postiženy rodiny odsouzených zabavením všeho majetku a vystěhováním. A to je pouze „pars pro toto“.

Co všechno je zapsáno anděly v Knize života českých a moravských diecézí?

Ti všichni dojdou spravedlnosti a budou oslaveni až před Božím soudem. A my to jednou uvidíme.

+ P. Josef Kolář SJ

VÍTEJTE VE 20. LETECH: CO MOHOU KATOLÍCI OČEKÁVAT V NÁSLEDUJÍCÍM DESETILETÍ

Více katolíků, více světců, více lidové zbožnosti – ale také více pronásledovaných křesťanů.

Co se stane s církví v nadcházejícím desetiletí? Jen Bůh ví, ale i tak stojí za to se zamyslet, co nás čeká ve 20. letech 21. století. Zde je 10 očekávaných událostí, které se mohou odehrát v příštích 10 letech – některé pravděpodobněji než jiné.

Demografická změna

Pokud budou současné trendy pokračovat, církev poroste o zhruba 15 milionů pokřtěných ročně, přičemž celkový počet katolíků přesáhne do konce 20. let hranici 1,4 miliardy (nejvyšší číslo v historii). Největší růst bude v Africe a Latinské Americe, s dalšími přibližně dvěma miliony katolíků ročně v Asii. Tabulka deseti zemí s nejvyšším počtem katolíků se pravděpodobně změní. Demokratická republika Kongo, v současné době desátá, bude nejspíš v žebříčku stoupat, zatímco Itálie, Francie a Španělsko sklouznou dolů.

Mezitím začne církev v amazonském regionu uskutečňovat doporučení loňské synody biskupů. Synoda navrhla radikální opatření, jako je svěcení ženatých jáhnů na kněze za účelem poskytování svátostí odlehlým komunitám. Širší církev bude pozorně sledovat, jestli katolicismus dokáže zažít comeback na území, kde už ztratil půdu pod nohama.

Nárůst pronásledování křesťanů

Podle nadace *Open Doors* je každý rok zavražděno pro svou víru asi 4 000 křesťanů, 2 600 je zadrženo bez soudu a napadeno je 1 200 církevních budov. Bohužel není důvod si myslet, že se to změní. Tato čísla se skutečně mohou zvýšit, pokud se (jak se zdá pravděpodobné) zvýší globální nestabilita. Vzhledem k nedostatku mocných obránců budou křesťanské menšiny od Egypta po Indonésii čelit pronásledování, od drobné diskriminace po smrtelné násilí. Očekávejte, že se ná-

Foto: Jana Chadimová / Člověk a víra

boženská svoboda dále zmenší v Číně a Indii, nejlidnatějších zemích světa.

Znovuzrození lidové zbožnosti

25. března na svátek Zvěstování Páně budou biskupové znovu zasvěcovat Anglii Panně Marii. Tento čin je důsledkem nárůstu lidové zbožnosti od přelomu tisíciletí, který lze spatřit i v akcích typu „Růženec na pobřeží“ organizovaných po celém světě.

Podle OSN je každý třetí cestovatel poutníkem a každý rok přibližně 20 milionů lidí navštíví baziliku Panny Marie Guadalupské, šest milionů směřuje do Lurd a 300 000 se vydává na Svatojakubskou pouť. Tato čísla se mohou v příštích 10 letech zvýšit.

Růst mimořádné formy římského ritu

I když je obtížné získat přesná čísla, neoficiální důkazy naznačují, že mimořádná forma mše získává na popularitě zejména

mezi mladými lidmi od té doby, co ji Benedikt XVI. v roce 2007 povolil v motu *proprio Summorum Pontificum*. V USA se v roce 2006 konalo 220 pravidelných latinských mší. Do roku 2016 toto číslo vzrostlo na zhruba 450. Zdá se, že některé náboženské komunity, slavící tradiční mši svatou, vzkvétají. Její stoupenci zůstanou v menšině, ale v příštím desetiletí se mohou stát čím dál vlivnějšími.

Papežské návštěvy světových hotspotů

Papež František rád navštěvuje některé z nejvíce zkoušených národů světa. Například Rok milosrdenství zahájil v roce 2015 ve Středoafričské republice. V roce 2020 touží navštívit Jižní Súdán, zemi, která od svého zrození v roce 2011 nepoznala nic jiného než konflikt. Jestliže to podmínky dovolí, možná podnikne i dlouho očekávanou návštěvu Iráku. K dalším potenciálně nebezpečným papežským cílům patří Venezuela, Pákistán

Zavraždění trapističtí mniši z Tibhirine. Foto: tsa-algerie.com

a možná i Severní Korea. Očekává se, že mezi bezpečnější přístavy budou v roce 2020 patřit Kypr a Černá Hora. Existuje však jedna země, kterou pravděpodobně nenavštíví: svou vlast, Argentinu, do níž se nevrátil od svého zvolení v roce 2013.

Vývoj diplomatických vztahů s Čínou

Šance na papežskou návštěvu Číny jsou v současné době malé. Je pravděpodobné, že Svatý stolec bude muset nejprve navázat plné diplomatické vztahy s Pekínem. To je vyhlídka na mnoho let dopředu, i když oba státy podepsaly v roce 2018 historickou prozatímní dohodu. Existuje mnoho překážek, včetně statutu Tchaj-wanu, který Svatý stolec nadále uznává. Není však nemožné, aby se tyto problémy v příštích 10 letech vyřešily.

Výměna papežů

Vzhledem k papežské účtě by většina katolíků na další konkláve raději nemyslela. Ale samozřejmě někdy nastane a klidně se to může stát v tomto desetiletí. Je nemožné předvídat výsledek, ale událost bude mít závažné důsledky pro celou církev.

Když nic jiného, očekávejte v nadcházejících letech více diskuzí o konkláve, zvláště vzhledem k přesunu papabile kardinála Luise Antonia Tagleho z Manily do Říma.

Vatikánská finanční krize

Mezitím čelí Vatikán vážné zkoušce své

finanční bezúhonnosti. Moneyval, strážce praní špinavých peněz Rady Evropy, letos zveřejní vysoce očekávanou zprávu o pokroku Svatého stolce. Moneyval může dojít k závěru, že Vatikán nepodnikl dostatečné kroky k stíhání osob podezřelých z praní špinavých peněz, jak požadoval ve své zprávě z roku 2017. Negativní verdikt by posílil dojem, že se Vatikán nedokázal očistit z finančních skandálů, které jej pronásledovaly posledních 40 let.

Další případy sexuálního zneužívání

Do tohoto desetiletí se bohužel natáhne další skandál: sexuální zneužívání v církvi. To již zničilo církve v Evropě a Severní Americe. V roce 2020 se pravděpodobně vynoří nová znepokojující odhalení z Latinské Ameriky, Afriky a Asie.

Papež František dal církvi nové mocné nástroje, které reagují na nastávající krizi na těchto kontinentech, včetně *motu proprio Vos estis lux mundi*, který teoreticky činí biskupy odpovědnými za krytí zneužívání. Zdá se však, že církevní vůdci váhají s použitím těchto nových mechanismů a dávají přednost starším, méně efektivním. To se pravděpodobně nezmění bez výrazného tlaku laiků.

Noví světcí

Toto desetiletí spatří mnoho nových svatých. Je obtížné předvídat vývoj procesů, protože jsou závislé na záračných uzdra-

veních. Nicméně mezi ty, kteří by mohli být ve 20. letech kanonizováni, patří blahoslavený Charles de Foucauld (zemřel 1916), Pier Giorgio Frassati (z. 1925), Cyprián Tansi (z. 1964), Jerzy Popiełuszko (z. 1984), Chiara Badanová (z. 1990), mniši z Tibhirine (1996), ctěný Augustus Tolton (z. 1897) nebo kardinál Nguyễn Văn Thuận (z. 2002).

Mezi další případy, které stojí za to sledovat, patří John Bradburne (z. 1979), Dorothy Dayová (z. 1980), patnáctiletý počítačový expert Carlo Acutis (z. 2006) a iráčtí křesťanští mučedníci 21. století, jako například Ragheed Ganni (z. 2007).

Jakýkoli posun v těchto procesech povede k radosti po celém katolickém světě a připomene nám, že jakkoli se zdá být budoucnost skličující, nepřestanou se mezi námi vyskytovat svatí.

Luke Coppen

Catholic Herald

Přeložila Michaela Vošvrđová

Luke Coppen

redaktor Catholic Herald

POZVÁNKA

Ve středu 5. 2. 2020 od 19:30 Klub svatého Athanasia srdečně zve na přednášku a autorské čtení P. Prof. Petra Pithy „*Stav a perspektivy naší společnosti*“, které se uskuteční v refektáři Emauzského kláštera v Praze.

Setkání předchází mše svatá od 18:30, kterou celebruje P. Radim Valík OSB. Jste srdečně zváni! Více informací na klub-svateho-atanase.webnode.cz.

CHALDEJSKÝ ARCIBISKUP: PRONÁSLEDOVÁNÍ KŘESŤANŮ VEDLO K „MNOHA TISÍCŮM“ KONVERTITŮ

Maďarská vláda finančně podpořila konferenci, která svedla dohromady muže a ženy, stojící v předních liniích při ochraně křesťanů po celém světě. Podle nově jmenovaného mosulského arcibiskupa vedlo pronásledování křesťanů v Iráku k "mnoha tisícům" obrácených muslimů.

Chaldejský arcibiskup Najeeb Michael Moussa, dominikán a rodák z Mosulu, byl v lednu ustanoven pastýřem této arcidiecéze, dříve okupované tzv. Islámským státem (ISIS). Prohlásil, že „mnoho tisíc muslimů objevilo osobu Ježíše Krista“, po „druhu násilí“, kterému tam křesťané čelili – pronásledování, díky kterému byli věřící ve víře „silnější a silnější“.

„Ano, přišli jsme o všechno, kromě naší víry v Ježíše Krista,“ sdělil arcibiskup Moussa účastníkům Druhé mezinárodní konference o pronásledování křesťanů v Budapešti. ISIS okupoval Mosul v letech 2014 až 2017, během nichž spáchal mnoho ukrutností a vyhladil téměř všechny křesťany z tohoto starověkého, kdysi většinově křesťanského města. Od té doby se vrátila jen hrstka křesťanů.

Arcibiskup dále prohlásil, že abychom pomohli pronásledovaným, „musíme nejprve pomoci pronásledovatelům“, musíme „propustit islamisty z vězení, skutečného otroctví ideologie“. Toho lze dosáhnout, když jim dáme evangelium, aby mohli „objevit Boha lásky a pomoci jim uniknout od násilí a smrti“.

Zdůraznil také význam zachování křesťanského dědictví v regionu, které sahá 2 000 let zpátky – „víra, liturgie, historie, náš rodný jazyk, naše písemnictví, dokumentace – jinak „strom, odseknutý od svých kořenů, odumře“.

Posílení spolupráce

Shromáždění duchovních i civilních vůdců, diplomatů a dobrovolníků, které bylo ve dnech 26. až 28. listopadu pořádáno a sponzorováno maďarskou vládou, se zaměřilo na posílení spolupráce mezi

Mons. Najeeb Michael Moussa. Foto: EdwardPentin / twitter.com

těmi, kdo pracují na ochraně křesťanů před pronásledováním. Kromě toho se snažilo prokázat solidaritu pronásledovaným po celém světě, kteří se z velké části cítí být zapomenutí – a to i v rámci katolické církve.

Setkání, které přilákalo dvojnásobné množství účastníků než předchozí konference v roce 2017, je plodem maďarské vlády. Ta jako vůbec první na světě zřídila úřad na ochranu pronásledovaných křesťanů, jenž poskytuje materiální pomoc přímo pronásledovaným křesťanům

prostřednictvím projektu „Maďarsko pomáhá“.

Maďarský premiér Viktor Orbán zahájil konferenci s vysvětlením, proč se jeho země cítí být zvláště povolána pomáhat pronásledovaným křesťanům. „Zaséváme semeno,“ řekl. „Dáváme pronásledovaným vše potřebné a dostáváme od nich křesťanskou víru, lásku a vytrvalost.“

V průběhu konference často zaznívalo směrem k světovým vůdcům, aby pozvedli hlas na obranu pronásledovaných

křesťanů, kteří stále trpí hroznými útoky, diskriminací a porušováním lidských práv kvůli své víře v mnoha částech světa.

Syrsko–pravoslavný patriarcha Antiochie a celého východu Ignác Efrém II. lituje toho, že „i přes pět let bití na poplach mnoho lidí neslyšelo naše nářky“ a že „bylo učiněno jen velmi málo hmatatelných kroků, aby bylo možné čelit tomuto skutečnému ohrožení naší existence původních obyvatel na území našich předků“.

Připomněl, že v uplynulých dvou desetiletích opustilo Irák 90% a Sýrii 50% křesťanů, a zdůraznil, že se na Středním Východě „neodehrává nic jiného než genocida“. Vyzdvihl „hrdinství“ mnoha věřících a pochválil Maďarsko za jeho pomoc. Také však vyzval USA a Evropskou unii, aby zrušily sankce vůči zemím, jako je Sýrie, protože „pouze ubližují obyčejným lidem“.

Jak dále dodal, křesťané potřebují, aby byla respektována jejich práva, „rovné občanství“, „práva a povinnosti“, jaké mají ostatní, a aby se necítili být „občany druhé kategorie“. Vyzval také k „dialogu mezi všemi stranami“.

Kardinál Péter Erdő

Maďarští lídři mezi tím vyzvali světové autority uvnitř i vně církve, aby udělali víc.

Kardinál Péter Erdő, primas maďarský a arcibiskup ostrihomsko–buda-

pešťský, prohlásil, že „svět nesmí mlčet ohledně pronásledovaných, ani považovat fyzické útoky za něco nepodstatného“; místo toho by měl těmto činům věnovat pozornost.

„Musíme účinně pozvednout hlas na obranu pronásledovaných, tak aby světoví vůdci netolerovali tyto činy,“ řekl kardinál. Pronásledování „si zaslouží pomoc a podporu“, „musí být schopní vrátit se do své vlasti a musí jim být poskytnuta pomoc, aby mohli znovu začít budovat své životy a svou práci“.

Maďarský ministr zahraničních věcí Péter Szijjártó uvedl, že pokaždé, když na schůzkách ministrů EU vznáší otázku pronásledovaných křesťanů, naléhají na něj, aby řekl „náboženské menšiny“.

„Ale já chci říct: pronásledovaní křesťané,“ pronesl a vysloužil si potlesk. Maďarská vláda „odmítá“ přístup mezinárodního společenství, které považuje antikřesťanský postoj za „přijatelný“.

Doposud bylo v tomto roce zadrženo 2 625 křesťanů bez jakéhokoli právního základu a celosvětově bylo napadeno více než 1 200 kostelů, poznamenal Szijjártó. Jak během konference zaznělo, křesťané jsou nejvíce pronásledovanou menšinou na světě. Po celém světě je vystaveno extrémnímu pronásledování více než 245 milionů křesťanů.

Konference také upozornila na pronásledování křesťanů mimo Střední Východ, zejména v Nigérii, kde islamistické

skupiny Boko Haram a členové kmene Fulani spáchali kruté zločiny.

Biskup Oliver Dashe Doeme z diecéze Maiduguri, ohniska islamistických útoků, uvedl, že vláda prezidenta Muhammada Buhariho, který je sám z kmene Fulani, je „hluboce zapletena do pronásledování“, které podle biskupa Doemeho není jen násilné, ale také diskriminační.

Nigerijský prelát měl v roce 2015 vidění, v němž se meč proměnil v růženec, a Ježíš mu třikrát zopakoval, že Boko Haram bude vyhnáno modlitbou růžence. Jeho věřící byli prý útoky silně traumatizováni. Dodal však, že měli „neotřesitelnou“ víru a tváří v tvář pronásledování se stali silnějšími. Zdrojem síly se jim podle jeho slov stala eucharistie, eucharistická adorace (jednu hodinu přede mší v každé farnosti) a oddanost Panně Marii prostřednictvím růžence.

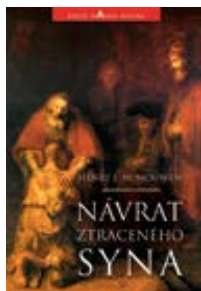
Princezna Gloria Thurn–Taxis

V krátkém zamyšlení vyjádřila princezna Gloria Thurn–Taxis svou naději, že Maďarsko nebude jedinou zemí, která si zvolila specifickou pomoc křesťanům. Jak dále poznamenala, „vypadá to, jako by už náboženská svoboda a mír nikoho do ulic nedostaly“ a že „se lidé spíše starají o globální oteplování a život zvířat“.

„Kam jsme se to dostali, když si ceníme zvířat a rostlin více než lidských bytostí?“ otázala se. „Samozřejmě, že všichni chceme žít ve zdravém prostředí,

Z nabídky nakladatelství a knihkupectví PAULÍNKY

NAKLADATELSTVÍ PAULÍNKY • Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1, tel.: 224 818 757, on-line knihkupectví: www.paulinky.cz, objednavky@paulinky.cz

Henri J. M. Nouwen: Návrat ztraceného syna

Roku 1983 Nouwen poprvé zahlédl reprodukcí slavného Rembrandtova obrazu, na němž otec objímá marnotratného syna. Pro něj bylo největší výzvou povolání stát se milosrdným otcem, který neřeší sebe, ale má otevřené srdce i náruč pro všechny ztracené. Brož., 200 s., cena 229 Kč, 2. vydání

Elisabetta Fezzi, Gabriele Amorth: Otec Amorth jak ho neznáte

Svědectví o víře paulínského kněze. Snažil se, aby Církev začala brát vážně biblické učení o působení andělů i démonů a aby se ve službě exorcistů zapojila do boje proti Zlému. Brož., 224 s., 299 Kč

ale jak můžeme akceptovat a tolerovat ty nejotřesnější umělé procedury, když se jedná o náš vlastní druh?“ pokračovala s odkazem na hormonální stimulaci surrogátních matek, která se provádí i z důvodu operativní přeměny pohlaví.

Její obavy našly odezvu i u biskupa Matthewa Hassana Kukaha ze Sokoto v Nigérii. Prohlásil, že „globální ambice islámu se doslova zakořenily po celém světě“, zatímco vášeň mezi křesťany se nachází „v recesi“. Křesťané nejsou ani „studení ani horcí; a protože nejsou ani studený ani horký, nesnesu tě v ústech,“ citoval Knihu zjevení. Svět podle něj vidí „symptomy našeho vlastního selhání“ a křesťané považovali „příliš mnoho věcí za samozřejmost“.

„Říká se, že křesťanství zvoní hrana. My jsme se ale ani nepokusili vypátrat zdroj našeho nedostatku vášně,“ pokračoval. Podívejte se na Evropu: „volná láska a sex 60. let“ vedly „k přijetí nihilistické filozofie“. Mladí Evropané podle jeho slov „neodmítli křesťanství, nikdy jim totiž nebylo nabídnuto“.

Pomoc z USA se k lidem nedostala?

Asistent prezidenta Joe Grogan přečetl

vzkaz Donalda Trumpa, v němž zaslal účastníkům konference své „vřelé pozdravy“. Prezident vyjádřil své potěšení, že s Maďarskem sdílí stejné přesvědčení v obraně náboženské svobody, a dodal, že jeho vláda podniká „konkrétní kroky“, aby zabránila útokům na občany kvůli jejich víře.

V zákulisí se však *Register* dozvěděl, že navzdory rozhodnutí Trumpovy administrativy z roku 2017 poskytnout pomoc přímo pronásledovaným spíše než prostřednictvím třetích stran vidějí katolíci v Iráku jen málo z celkové sumy 373 milionů dolarů. Ty byly podle americké vlády poskytnuty zejména iráckým křesťanům v rámci iniciativy „Uzdravení z genocidy a odpověď na pronásledování“.

„Jsme zmatení z toho, kam většina z těchto prostředků odešla,“ uvedl jeden zdroj z oblasti Ninivské planiny a dodal, že území obdrželo pouze relativně malý zlomek (700 tisíc dolarů), které dorazily v průběhu uplynulých šesti měsíců. Pomoc byla řízena prostřednictvím Agentury Spojených států amerických pro mezinárodní rozvoj (USAID), federální vládní agentury poskytující civilní zahraniční pomoc a podporu rozvoje.

Poslední den zazněl projev metropolitů volokolamského Hilariona, vedoucího oddělení vnějších církevních vztahů moskevského patriarchátu. Ten řekl, že obnova kostelů a infrastruktury na Středním východě je „nejvyšší prioritou“, aby se křesťané mohli vrátit do oblastí.

Také on vyzval světové lídry, aby naslouchali pronásledovaným křesťanům, „kteří jsou vyhazováni přímo před našimi očima,“ a sdílel podrobnosti o tom, jak mezináboženská skupina v Rusku pomáhá věřícím v Sýrii prostřednictvím „řady humanitárních iniciativ“.

Na závěr vyjádřil naději, že konference „pomůže křesťanům na Východě i na Západě sjednotit se v úsilí o nastolení míru“.

Edward Pentin
římský korespondent National Catholic Register

Edward Pentin
National Catholic Register
Přeložila Michaela Vošvrđová

Nabízíme kalendář na rok 2020 Poutní místo Řím, které ve spolupráci s novou duchovní správou v Římově (Kněžské bratrstvo sv. Petra) vydala Matice Římovská.

Jedná se o stolní týdenní kalendář, obrázek je barevný, menší, aby bylo dost místa na poznámky a kalendárium. Papír není křídový, ale obyčejný, tenčí, dá se na něj psát tužkou i propiskou. Podrobný popis s náhledem: fsp.cz/kalendar-poutniho-mista-rimov-na-rok-2020/

Kalendář je unikátní tím, že obsahuje kalendárium pro obě formy římského ritu, kalendárium zpracoval P. Jakob Zentner, FSSP. Kalendář byl vydán v nákladu pouze 1 000 ks.

Matice nemá živnostenský list, ani žádné jiné oprávnění k prodeji, proto jej nemůžeme prodávat, doporučujeme dar 75 Kč za výtisk na účet Matice. Doporučený dar nezahrnuje poštovné, je tedy lepší objednat více kusů naráz. Číslo účtu Matice Římovské, z. s.: 264631287/0300.

Kalendář lze objednat na emailové adrese: MaticeRimovska-rimov-u-cb@seznam.cz nebo telefonním číslem 723 371 657 (jen sms s počtem kusů a adresou).

ZAKÁZANÉ DOTYKY

Žít v prostředí hluboce prostoupeném smyslností a uchovat si čistý štít nikdy nebylo jednoduché pro nikoho. Zdá se však, že dosažení tohoto cíle je z mnoha důvodů obtížné především pro současnou dospívající mládež. Jednu z velkých překážek na cestě k plně svobodnému a vyrovnanému lidství může představovat sebeukájení. O tomto fenoménu již byla publikována řada různých prací, nicméně v českém prostředí se dosud nenachází systematictější teologicko–pastorační studie. Předkládané dílo chce aspoň částečně zaplnit tuto mezeru. Usiluje o komplexní pohled na zkoumanou problematiku, kterou představuje z pozice vývojové psychologie, Písma sv., Tradice Církve s uvedením nejdůležitějších dokumentů jejího magisteria, obecných dějin apod.

Nechce však být pouze teologickým pojednáním. Věnuje se rovněž otázkám výchovy a lidské formace různých životních stavů s uvedením příslušné kazuistiky. Hlavním cílem a přáním autora je pomoci všem křesťanským čtenářům vytvořit si o dané záležitosti solidní úsudek a poskytnout jim užitečná doporučení pro opravdový život z víry.

ThLic. Jan Polák, Ph.D. (*1982) – kněz olomoucké arcidiecéze. Základní studium teologie absolvoval v Olomouci a v Erfurtu. V letech 2012–2018 studoval na římských univerzitách Accademia Alfonsiana, Regina Apostolorum a Sacro Cuore morální teologii a bioetiku a současně zastával funkci vicerektora Papežského teutonského institutu St. Maria dell'Anima. Od roku 2018 přednáší tyto obory na CMTF UP v Olomouci, kde se rovněž věnuje studentské pastoraci.

Objednávat lze na webových stránkách: pavelmervart.cz, brož., 144 s., cena 143 Kč

Recenze

Uvedená publikace svým tématem zaplňuje mezeru v současně dostupné české morálně–teologické literatuře. U zahraničních autorů nacházíme toto téma v pojednáních o sexualitě z křesťanského pohledu, málokterý z nich tomu věnuje dostatek prostoru s výjimkou např. Häringa, který ale spadl do těsně pokoncilního období a nemůže tak reflektovat současnou antropologicko–teologickou diskuzi.

Na prvním místě je třeba pochválit uspořádání celého tématu, který nejdříve začíná vysvětlením samotných pojmů, pak přechází na sociologickou rovinu (výskyt a frekvence), aby pak rozlišil „masturbační chování“ v různých obdobích života. To přesně odráží linii Katechismu katolické církve, která říká, že *Čistota má své zákony růstu* (KKC 2343), to znamená, že je jiná v různých obdobích života.

Přínosná je také druhá kapitola zabývající se tématem z pohledu Písma svatého, mimobiblické tradice a církevní tradice. Je zřejmé, že v Písmu svatém nebudou výslovně uvedeny argumenty pro a proti, ale sleduje celkovou linii pohledu na lidskou sexualitu, která je vždy zaměřena ke svému cíli – totiž spojení manželů a předávání života. důležitý je Boží záměr s člověkem od počátku stvoření, který pokračuje dále až do Nového zákona. Užitečně pak působí srovnání s mimobiblickým kontextem, ve kterém se ještě jasněji projeví „novost“ a rozdílnost biblického myšlení. Navazuje spojením s církevními otci a magisteriem Církve až do dnešního dne zároveň s uvedením kulturní situace, která se k problému staví různě – od kategorického zákazu (puritánské období, „obsese“) po „neškodnost“ (moderní doba).

Třetí kapitola je reflexí současné situace – a to jak z pohledu Magisteria tak z pohledu humánních věd, ve kterých se odráží změna paradigmatu a přehodnocení kulturně–teologických postojů. Důležité v této oblasti je slovo „oddramatizovat“, které nebagatelizuje situaci, ale chce ji vidět v rámci širšího kontextu.

Aby práce nezůstala pouze na rovině teoretické, pokračuje dále čtvrtou kapitolou, ve které autor navrhuje pastorační poradenství a zase s rozdělením Katechismu katolické církve: *Čistotou se musí vyznačovat osoby podle svých rozličných životních stavů* (KKC 2349). Proto se nejdříve věnuje mladistvým a nesezdaným, pak osobám žijícím v manželství a nakonec zasvěceným osobám. Z praktického hlediska jsou pak přínosné příklady masturbačního chování v různých životních stavech se směrnicemi pro jejich řešení.

Mgr. Jan Czudek, Th.D., Katedra systematické teologie, CM teologická fakulta

ŠLECHETNOST ČLOVĚKA

Fiktivní filosofické rozhovory o nefiktivních problémech

N: Nepřestávám se divit tvé víře ve vznešenost člověka. Pro mě je slovo „vznešenost“ jen prázdným obratem. Proč by měla člověku taková kvalita náležet? Vždyť je pouhým zvířetem. Pravda, v jistých ohledech vyvinutější než ostatní členové animální říše, nicméně žádnou vyšší bytostnou pozici mu to nezjednává. Už jsi někdy viděl vznešeného a ušlechtilého psa, kočku nebo opici? Já tedy ne. A pokud jde o člověka, rozhodně ne každý bývá těmito nafoukanými adjektivy ověnčován. Popisování lidského jednání v podobných termínech mi připadá absurdní. To se můžu rovnou obdivovat šlechtnosti červotoče.

F: Ušlechtilé zvíře je protimluv. Maximálně můžeme mluvit o nějakých vyšlechtěných zvířecích plemenech, ale přisuzovat šlechtnost nerozumným bytostem nemá žádné opodstatnění. V případě člověka bych však byl nanejvýš opatrný s tak radikálním hodnocením, které jsi právě předvedl. Jak by se podle tebe musel člověk chovat, abys mu byl ochoten ušlechtilost přiznat?

N: Musel by se k druhým lidem vztahovat naprosto ohleduplně. S ničím takovým jsem se v mezilidských vztazích dosud nesetkal. Každý myslí jen na sebe a hájí pouze svoje sobecké zájmy. Respekt vládne jen jako důsledek strachu z postihu, kterým zákony hrozí všem, kdo by chtěli ve svém sebeprosazování zajít příliš daleko. Přirovnal bych to k chování shrbeného psa, který po své kořisti neskočí jenom proto, že by na něj dopadlo mnoho bolestných ran od jeho pána. Respekt a ohleduplnost tohoto typu jsou zcela bezcenné.

F: Jak vidím, asi i ty máš nějakého hodně přísného pána, když se mnou rozmlouváš vcelku klidně a nevrháš se na mě s nezvladatelnou zuřivostí. Docela rád bych onoho neoblomného raba nad tebou poznal. Kdo to asi je, když dokáže tlumit tak nezkrotnou povahu, jakou máš ty? Hrozí ti zřejmě velmi tvrdými tresty.

Foto: Elaine Casap / Unsplash

Člověk se na úrovni svého rozumu dokáže vyvázat z biologických pout. Tento neagresivní postoj považuji za bytostnou šlechtnost, která je zároveň našim posláním.

Jen se ptám, zda i on podléhá nějaké vyšší hrozící a trestající autoritě anebo je to spíše tak, že se všichni navzájem držíme pod krkem a jakmile se nám jednání druhých nezamlouvá, hrdlo provinilce zmáčkneme trochu silněji.

N: Vystihl jsi to barvitě. Já jsem pro tu druhou variantu s tím, že výkon nejvyššího hrdelního trestu jsme postoupili státu. Dnes jsme však tyto postihy nahradili humánnější penální praxí?

F: Humánnější? Snad nechceš říct, že humanita má něco společného se šlechtností? To by ses do toho hezky zamotal! Podle tebe si tedy všichni jdeme

po krku, ale zároveň si dáváme dobrý pozor, abychom o svůj vlastní krk nepřišli. V tom opravdu není mnoho ušlechtilosti. Nemohl by se ale člověk ovládat ještě z jiných důvodů než ze strachu před bolestnými důsledky ztráty sebekontroly? Třeba proto, že sebevláda je nutnou podmínkou dosažení posledního cíle lidského života?

N: Posledního cíle lidského života? Myslíš na smrt? Vždyť právě ona představuje konečnou stanici naší životní pouti a je jisté, že k ní doputuje každý nezávisle na tom, zda se ovládá či nikoliv.

F: Mám na mysli jiný cíl, ale to nyní

Foto: Gellinger / Pixabay

Umíme směřovat k cílům, jejichž existenci a totožnost necháváme netknoutou.

nebudu rozebírat. Jde mi spíše o to poukázat na onu zvláštnost, s níž se u člověka setkáváme – na jeho schopnost vztahovat se k cílům hodných toho jména.

N: Co je na tom zvláštního? I ostatní zvířata to dovedou. Nikdy jsi nečetl o pokusech, které na nich byly v tomto směru konány? A to nemluvím o zvířatech, na které bys asi myslel ty. Pomínou delfíny, opice nebo psy. Stačí se podívat na chování obyčejných krys. Když jsou mezi jejich miskou s jídlem a pitím postaveny četné překážky, tito hlodavci je dokáží velmi inteligentně překonat a ke své metě se nakonec propracují. Umí používat přiměřených prostředků vzhledem k cíli, který není bezprostředně dosažitelný.

F: To nepopírám. Cíle zvířat však leží vždy v hranicích jejich biologického prostředí a týkají se jejich živočišných potřeb – potravy, rozmnožování apod. Cíle, k nimž směřuje člověk, jsou jiného řádu. V obou případech vstupuje do hry schopnost poznání a v tom se lidé od

zvířat podstatně odlišují. Proto mají i jejich cíle a záměry diametrálně odlišnou povahu.

N: Člověk má větší schopnost zpracovávat smyslové údaje. Proto disponuje širší paletou prostředků, které při dosahování svých cílů používá. Rozdíl v poznávacích úkonech je u člověka a zvířat pouze kvantitativní, nikoliv kvalitativní. To vyvozují z toho, že předměty tohoto světa jsou pro nás i zvířata prakticky stejné. Naše lepší kombinatorická kapacita umí se smyslovými daty pracovat sofistikovaněji.

F: To nás lidi dost zásadně podceňuješ. Vidíš tohoto mého papouška v kleci? A vidíš, jak se na něj dívá i naše kočka? Já i naše kočka máme v tomto případě stejný předmět poznání, ale řekl bych, že z něj dokážu získat nesrovnatelně více informací než náš domácí mazlíček. A to nejen co do počtu, nýbrž i co do kvality. Prozraď mi, co na mém papouškovi poznává tato kočka a co poznávám já?

N: Kočka i ty vidíte papouška. Kočka ten pták zajímá jako něco, co se pohybuje, vydává zvuky a má kvality případně chutné svačinky. Poďívá se, jak je napružená. Kdyby papoušek nebyl v kleci, byli bychom svědky rychlého skoku a následné popravy nebohého opeřence. Asi mi chceš namítnout, že ty při pohledu na papouška podobné choutky neprožíváš. Ale to není způsobeno tím, že by mezi tvým a kočičím poznáním byl nějaký podstatný rozdíl. Běž a otevři si lednici – rázem budeš ve stejném stavu jako tato malá šelma. Navíc, kdyby tady s námi byl například šimpanz, k žádnému útoku na papouška by se nechystal. Zaregistroval by jeho přítomnost a dále by se o něj nestaral.

F: Přehlídíš jednu důležitou záležitost. Na rozdíl od kočky rozpoznávám v tomto živočichovi papouška. Tedy to, co má společného se všemi papoušky na světě. Uvědomuješ si, co to znamená? Jestliže jsem schopen poznat, co je to být papouškem, mám vědění platné pro všechny takové ptáky, kteří žili v minulosti, žijí v přítomnosti a budou žít v budoucnosti. Všichni totiž patřili, patří a budou patřit k druhu papoušků. A přitom s nimi nemohu mít žádnou zkušenost, nemohu je všechny vidět. Proto ani při pohledu na tohoto papouška nevidím papouška – a o to méně to může vidět naše kočka – ale to, co je s bytím papouška spojeno jen případkově: jeho zaujímání právě tohoto času a místa, jeho konkrétní velikost, barvu, vůni, jeho výkřiky apod. Můj rozum se rozhodně neomezuje na pouhé kombinování uvedených smyslově vnímaných údajů. Dokáže číst v hlubší vrstvě svého předmětu. Již slovo „intelekt“ to naznačuje. Pochází ze spojení „*intus legere*“, číst uvnitř. Díky rozumu jsme způsobilí chápat, že předměty našeho poznání jsou a čím jsou. Zvíře nic takového nesvede. Pouze registruje určité smyslově vnímatelné údaje a reaguje na ně v závislosti na svých biologických potřebách. Fakt existence a vlastní povaha vnímané skutečnosti ho nezajímá. Sám jsi to potvrdil příkladem s šimpanzem. Tento primát v papouškovi nespátřuje nic, co by mělo vztah k jeho biologickému životu. Proto se jím vlastně nezaobírá. U člověka je tomu zcela jinak.

Foto: composita / Pixabay

Moderní interpretace zdůrazňuje naši závislost – na genech, sociálním prostředí, výchově, kultuře. Odmítá objektivitu poznání a tedy právě to, co bychom mohli nazvat opěrným pilířem lidské šlechtnosti

N: Nechám se rád poučit. Nikdy jsem o lidském rozumu neuvažoval tak, jak jsi to právě učinil. Nechápu však, proč o tomto tématu diskutujeme, když se máme bavit o údajné lidské šlechtnosti. Souvislost obou námětů mi uniká.

F: Však ji brzy nahlédneš. Člověk má díky svému rozumu schopnost poznávat, že věci ve světě i svět sám jsou a pátrá po tom, co jsou. I když se nějaká skutečnost ukazuje jako biologicky nezajímavá, je pro člověka zajímavá už z toho důvodu, že je a že je poznatelná. Zatímco náš šimpanz se od papouška s nezájmem odvrátí, člověk mu svou pozornost dokáže věnovat. A to tak velikou, že těmto ptákům zasvětil třeba celý život. Studuje život papoušků a napíše o tom mnoho vědeckých pojednání. Stejný přístup pak uplatňuje prakticky ke všemu, co existuje a co poznává. Zajímají ho totiž věci takové, jaké o sobě a v sobě jsou. Má schopnost odhlédnout od jejich poměru k jeho striktně osobním či kolektivním potřebám a přemýšlet o nich samotných v jejich vlastní identitě a existenci. Já to považuji za něco úžasného. Kdyby byl člověk

pouhým zvířetem, byl by beznadějně uzavřen ve svém biologickém horizontu a vnímal by vše jen ve vztahu k sobě a ke svým živočišným potřebám. Situace je ale zásadně jiná. Díky rozumu je člověk uzpůsoben k zaujetí postoje, který středověcí myslitelé označovali nám známým slovem: *respectus*. Umí hledět na skutečnost světa s celou jeho bohatostí s nadhledem, do něhož nevstupuje žádný živočišný zájem. Umí věci respektovat. Dokáže jim přiznat hodnotu nezávisle na svých vlastních stanoviscích. Přesně to jsi vyžadoval, když jsi mluvil o podmínce, při jejímž splnění bys byl ochoten člověku šlechtnost přisoudit. Člověk má takovou bytostnou povahu, že se na úrovni svého rozumu dokáže vyvázat z biologických pout ke svému prostředí a vztahovat se k realitě nezaujatě. Tento neagresivní postoj považuji za bytostnou šlechtnost, která je zároveň naším posláním. Umíme směřovat k cílům, jejichž existenci a tožnost necháváme netknoutou.

N: Když je člověk opravdu takový, jak ho popisuješ, proč není v mezilidských vztazích šlechtnost prakticky k nalezení?

F: Protože moderní interpretace lidského života se ubírá úplně opačným směrem. Zdůrazňuje stále dokola naši závislost – na genech, sociálním prostředí, výchově, kultuře. Odmítá objektivitu poznání a tedy právě to, co bychom mohli nazvat opěrným pilířem lidské šlechtnosti. Moderní myšlení z nás dělá jen „sofistikovanější“ zvíře. Sám jsi to na začátku zmínil – podle většiny novověkých vzdělavců se od zvířat lišíme jen stupněm daným naší lepší kombinatorickou kapacitou ve vztahu k smyslově vnímatelným údajům. Může si přitom všimnout jednoho nemalého paradoxu. Na jedné straně jsme neustále přesvědčováni o našich závislostech a podmíněnostech – třeba prostřednictvím ideologie multikulturalismu – na straně druhé nás agilní ideologové chtějí stále nevybíravějším způsobem nutit k respektu všeho, co je od naší kultury jiné a odlišné. Větší blamáž si lze stěží představit.

N: Co bychom tedy měli dělat pro zlepšení bezútešné situace, v níž se bezesporu nalézáme? Začínám kolem sebe vnímat stále zřetelnější brutalizaci mezilidských vztahů, z nichž se jakýkoli respekt vytrácí.

F: Jedna z podmínek spočívá v trpělivém poukazování na naši schopnost poznávat skutečnost pravdivě. Pravdivě znamená nezávisle na našich vlastních sobeckých zájmech a potřebách. Určitě jsi v jedné skvělé knize narazil na tvrzení „poznáte pravdu a pravda vás osvobodí“. Pravda nás vyvádí ze všech možných závislostí a dokonce i ze závislosti na nás samotných. Kdo popírá principiální pravdivost a objektivitu lidského poznání, je velkým nepřítelem člověka. Je otrokářem, který brání jeho osvobození.

Roman Cardal

PhDr. Roman Cardal, Ph.D., filosof

JAK VYPADÁ SKUTEČNÁ EKOLOGICKÁ SPIRITUALITA?

Text Françoise Breynaertové, autorky knihy *Kristův slavný příchod: Pravá naděje pro svět*, exkluzivně pro čtenáře *Le Salon Beige*:

V projevech, pronesených 4. října ve Vatikánských zahradách u příležitosti tam prováděných pohanských obřadů, nechyběly výzvy k vytvoření „nového světa“¹, bez jakékoli zmínky o Kristově slavném příchodu a očistění světa zničením Antikrista. A tak jsem se rozhodla vzít do ruky pero...

Nespravedlivá obvinění

Je nespravedlivé opírat se o knihu Genesis, obviňujeme-li židokřesťanství, že zapříčinilo „nelítostné následky“ kvůli větě „podmaňte si zemi“ (Gn 1,28). Neboť Genesis stejně tak vyžaduje zemi obdělávat a střežit (Gn 2,15) s výhledem na odpočinek a bohoslužbu sedmého dne. Násilí páchané na přírodě začíná určitými vědeckými metodami, které se snaží vydobýt na přírodě její tajemství, pokračuje marxistickým tvrzením, že se počítá pouze stvoření vytvořené člověkem, a končí Ernstem Blochem, který vidí v člověku jeho vlastního tvůrce.

Ale skutečná teologická mezera...

Jak již bylo řečeno, je pravda, že v západním křesťanství je problém. Ten však nepochází z Gn 1,28, ale z augustinianismu, který naznačuje, že svět je odsouzen k zániku. Jestli je tedy podle kazatelů osud světa takový, zničte ho hned! To nevypadá jako příliš lákavá vyhlídka. Dokud se neoprostíme od augustinianismu, křesťanská ekologická spiritualita bude od nekřesťanů „přebírat“ myšlenky o spáse světa („zachránit planetu“) nebo usmíření („usmířit se s přírodou“)! Vypadá to, jako by křesťané zapomněli na křesťanské ideje a převzali je od nich ostatní! To je přesně to, co nazývám „bodem zlomu svatého Augustina“ a co jsem vyložila ve své knize *Kristův slavný příchod: Pravá naděje pro svět*.

Kristus Pantokrator. Kupole chrámu kláštera Polovragi v Rumunsku. Foto: iulian nistea / Flickr

Církev nečeká na nic menšího, než na Kristův příchod „ve slávě“ (nikoli tělesné). Jeho příchod (a pouze ten) zničí Antikrista (2Sol 2,8). Vráť se, aby „všechno obnovil“ (Mt 19,28; Sk 3,21) a ustanovil Boží vládu „jako v nebi, tak i na zemi“ (Mt 6,10), než „odevzdá“ království Otci (1K 15,22–28). Kristus přijde ve slávě, aby spasil ty, kdo ho očekávají (Žd 9,28). Poté se lidé ve slavné přítomnosti Krista a svatých, kteří ho doprovázejí, shromáždí a vytvoří to, co svatý Irenej nazývá „královstvím spravedlivých“.² To je spiritualita podstatně koherentnější, než náhražky spirituality předkládané svět-skými ekologickými proudy.

Můžeme připravovat příchod Božího království na zemi?

Ano, jak to řekl Benedikt XVI.: „Můžeme otevřít sebe i svět a připravit je pro příchod Boží...“³

Můžeme spolupracovat s nekřesťany na přípravě království Božího na zemi?

Ano! Kdo činí dobro, přichází ke světlu (J 3,21). Po slavném Kristově příchodu s ním budou panovat nejen křesťané (jakožto Ježíšovi svědci), ale také všichni, kdo odmítli zlo (Zj 19,4). Žijeme ve zvláštní době, a proto je velmi vhodné sjednotit všechny lidi dobré vůle, kteří odmítají konzumní, nihilistickou a smrtící civilizaci.

Je to zcela konkrétní a týká se to všech oblastí:

- zemědělství: oživit půdu, aby produkovala zdravé potraviny,
- ekonomie: zřídit takový systém výměny peněz, který není založen na principu zadlužování,
- energie: najít čistá řešení,
- vzdělávání: rozvíjet vhodnou pedagogiku,
- kultura: vytvářet umělecká díla ke slávě Boží... etc.

1 <https://youtu.be/aNAV0HwxVE>

2 Svatý Irenej: Proti bludným naukám, V, 32, 1

3 Benedikt XVI.: encyklika *Spe Salvi*, §35

Křesťanská ekologie se příliš podobá zbožnému rozmaru. Již nevyučuje pravda o Antikristu. Spolu Představujeme si kvaziorganickou evoluci vedoucí ke stále lepším zítřkům.

Nicméně, křehká ekologická spiritualita křesťanství je dnes v ohrožení.

Křesťanská ekologie se příliš podobá zbožnému rozmaru, kostelní písni... Proč? Protože se již nevyučuje pravda o Antikristu. Spolu s Teilhardem de Chardin si představujeme kvaziorganickou evoluci vedoucí ke stále lepším zítřkům. Ne. Nový zákon jasně připomíná, že se musí veřejně projevit Antikrist nebo falešný prorok a že ho zničí pouze Kristův slavný příchod.

Odtud bezpochyby pocházejí těžkosti některých křesťanů (zvláště „levičáků“), kteří pochopili, že tento soubor

je hroznou bitvou. Protože v církvi ne našli žádné vysvětlení, opouštějí ji, aby vzali zavděk „houštím“! (Obecně je jejich prudkost způsobena nepochopením eschatologické povahy boje, která zahrnuje také svět andělů a démonů).

Až do dnešních dob se chápání světa zakládalo na skutečnosti, že existuje jeden Bůh stvořitel, který dává existenci a život všem bytostem. A skutečnosti, že všichni lidé jsou stvořeni k obrazu Božímu. To je dobrá idea, ale brzy si povšimneme jejich limitů: podobnost Bohu, zatemněná hříchem, volá po spáse. Spása přišla, ale z velké části byla odmítnuta. Je tedy chybou domnívat se, že v dnešní době jsou

ostatní náboženství analogická k těm, která předcházela vtělení Pána, a že jsou jen neškodnou přípravou na přijetí Krista. Ne. V dnešní době se dříve či později všechna náboženství na světě setkala s křesťanstvím a úplně nebo částečně zjevení odmítla, když dala přednost gnostické perspektivě člověka, který se spasí sám, nebo mesianistické perspektivě člověka, který silou vnucuje svou ideu spásy světa.

Odtud bezpochyby pocházejí těžkosti některých dalších křesťanů (zvláště „pravíčáků“), kteří tuto „předstíranou velkorysost“ vnímají jako zradu a ohrožení křesťanského lidu.

Chceme-li sjednotit křesťanský lid a dát mu skutečnou spiritualitu, musíme mu poskytnout učení o Kristově slavném příchodu.

*Michel Jarva
lesalonbeige.fr*

Přeložila Michaela Vošvrđová

ROZVOD POŠKOZUJE DĚTI: NOVÁ TVRZENÍ

Po padesáti letech od schválení zákona o rozvodech v Itálii výsledky vědeckého zkoumání nás vybízejí, abychom jej změnili. I tu je nevyhnutelné, abychom aplikovali nejlepší zájem dětí. Nová studia ukazují, nakolik je pro děti škodlivé, když jsou rodiče rozvedení, a to zvláště u dětí ve věku mladším šesti let.

Život v rozbitých rodinných svazcích se stává běžnou situací v celém západním světě. Jen v Itálii bylo v roce 2018 víc než 681 tisíc rozvedených mužů, a žen bylo víc než 990 tisíc. Třetina dětského obyvatelstva ve velké části západních zemí dnes zakouší rozpad rodiny, jak o tom v posledních letech svědčí evropské studie, a to rozvedených anebo oddělených. Všechny studie a výzkumy potvrzují, že děti z rozpadlých či odloučených rodin mají nižší úroveň duševního i fyzického zdraví a schopnosti společenské integrace v porovnání s dětmi ze stabilních rodin, ale jen málo studií se zabývalo otázkou, jak to působí na společenské zdraví, a to

speciálně v oblasti školního prostředí.

Nedávno skupina dánských výzkumníků a vědců z různých zemí hodnotila spojitost mezi rozpadem rodiny a tím, jak se daří dětem ve škole, a v závislosti na věku zkoumali možný vliv okamžiku rozpadu rodiny na dítě. Nedávno publikovaná studie zkoumala školské výsledky 219 226 dětí a adolescentů ve věku 9 až 16 let a po kombinaci údajů z demografického registru týkajícího se demografické rodinné struktury s údaji v dotazníku o sociální úrovni založené na dotazníku o národní úrovni života v roce 2015 v Dánsku vyšlo následující. Celkově 5% dětí mělo ve škole nízký pro-

spěch. Z toho dětí, které žily v rodinách odloučených a rozvedených, je o 31% víc jako těch, které žily ve stabilních rodinách. Děti pocházející z rozpadlých rodin mají vyšší pravděpodobnost, že budou žít v nízké životní a sociální úrovni ve škole ve srovnání s dětmi žijícími v úplné rodině; zvláště se to týká dětí, které zažily rozpad rodiny ve věku, kdy ještě byli předškoláci.

Rozvod s podmínkou

Nový údaj, který se vynořuje z tohoto velmi rozsáhlého výzkumu, říká, že „čím mladší bylo dítě, když se rodina rozpadla, tím vyšší je pravděpodobnost, že bude

TRADICE OTCŮ

Foto: Bessi / Pixabay

Ze spisu „Zrcadlo lásky“ od blahoslaveného Aelreda, opata v Rievaulx: Bratrská láska se zná připodobňovat lásce Kristově

Vrcholem bratrské lásky je láska k nepřátelům. A nic nás k ní nepovzbuzuje tolik, jako když vděčně rozjímáme o podivuhodné trpělivosti Kristově. Vždyť ten, jenž je ze všech lidských synů nejkrásnější, trpělivě nastavil svou slíchnou tvář slinám bezbožníků; ten, jenž pouhým mrknutím oka všechno řídí, si trpělivě nechal od ničemu zavázat oči a zbičovat boky; ten, před nímž se třesou knížata a mocnosti, si trpělivě nechal korunovat hlavu ostrým trním, trpělivě se vystavil nadávkám a urážkám a stejně trpělivě přijal kříž, hřeby, kopí, žluč a ocet. Při tom všem zůstal tichý, mírný a pokojný.

Nakonec byl veden tak jako ovce na porážku a zmlkl jako beránek před stříhačem a neotevřel svá ústa.

Když někdo slyší ten podivuhodný hlas plný něhy, lásky a nezměnitelného klidu, jak říká: *Otče, odpusť jim*, jak by hned se vši láskou neobjal své nepřátele? *Otče*, říká, *odpusť jim*. Mohlo se snad přidat k této modlitbě víc mírnosti a lásky?

A Kristus přece přidal. Nestačilo mu prosit, chtěl i omlouvat. *Otče*, řekl, *odpusť jim, vždyť nevědí, co činí*. Jsou sice velcí hříšníci, ale malí ve své soudnosti. Proto: *Otče, odpusť jim*. Křičují, ale nevědí, koho křičují. *Neboť kdyby to poznali, nikdy by Pána slávy neukřivovali*. Proto: *Otče, odpusť jim*. Domnívají se, že je to zločinec, který porušuje zákon, rouhač, který si přisvojuje božství, svůdce lidu. Skryl jsem před nimi svou tvář a oni nepoznali mou velebnost. Proto: *Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí*.

Nuže má-li se mít člověk opravdu rád, ať se neničí žádnou tělesnou zálibou. A aby nepodléhal žádostivosti svého těla, ať celou svou touhu upíná ke kráse těla Páně. Aby pak dokonaleji a příjemněji spočinul v radostech bratrské lásky, ať sevře do náruče pravé lásky i své nepřátele.

Ale aby tento božský oheň v neustálém bezprávi neochladl, ať má stále před očima své myslí klidnou trpělivost svého milovaného Pána a Spasitele.

Studie potvrzují, že děti z rozpadlých rodin mají nižší úroveň duševního i fyzického zdraví a schopnosti společenské integrace v porovnání s dětmi ze stabilních rodin.

růst a integrovat se do školy s nižší úrovní sociální pohody ve srovnání s dětmi z celých rodin“. Dál výzkum potvrzuje, že když děti zažijí rozpad rodiny ve věku mezi 2 a 5 lety, vyskytuje se u nich vyšší pravděpodobnost slabého společenského přijetí a vztahu ve srovnání se staršími dětmi, s výjimkou dětí mezi 11 a 16 let, které zažily víc než dvě změny v rodinné struktuře (rozvody, odloučení, vytvoření nové rodiny nebo adopce).

Množství studií a výzkumů uskutečňované skupinami výzkumníků celého světa, týkající se ničivých účinků rozvodů na životní úroveň a na školský výkon/integraci dětí, by měl přivést každý stát a vládu k tomu, aby znovu zvážil ani ne tak neodvolatelnost manželské slibu, který pro katolické křesťany je také slibem Bohu, ale aspoň změnit příliš volnou legislativu o rozvodech svazků uzavřených z laických a civilních důvodů. Dovolte mi jednoduchý návrh: skoro padesát let od schválení zákona z roku 1970 o rozvodech v Itálii, ať se slaví toto výročí, jak chce, ale ať se udělá jednoduchá a nevyhnutelná

změna v jeho člancích 1 nebo 3 o tom, že manželství bude moct být rozvedeno jen... za podmínky, že nejmenší děti budou mít už aspoň 6 let, nebo jestli chceme brát do úvahy a respektovat zásadní princip „opatrnosti“, měli bychom to odložit a podmínit možnost rozvodu až za stavu, kdy děti dosáhnou 11 let. Byla by to nevyhnutelná volba z pohledu vědeckých i občanských výsledků a pozorování, kdy se bere do úvahy „nejlepší zájem dítěte“ a budoucnost země.

Luca Volontè
lanuovabq.it

Přeložil Mons. Ladislav Hučko

Luca Volontè
italský politik

MNOHO KE KONZERVOVÁNÍ

Pro mnohé z nás nesmírně smutná zpráva: na věčnost byl povolán sir Roger Scruton. Ten, jenž si zamiloval Čechy a Československo, ten, který nás už dávno varoval, že bude třeba bránit konzervativní hodnoty Západu a Evropy vůbec, ten, který viděl v brexitu nutnost, protože kolonizace unie zašla příliš daleko, ten, který podle svých slov tady zanechal své srdce. „Živě si vzpomínám, jak jsme se my mladší v době, kdy k nám Scruton začal jezdit nebo i těsně po roce 1989, údivně ptali, co bychom vlastně měli konzervovat. Náš tehdejší program byla radikální změna. Změna prakticky všeho. Od té doby uplynulo třicet let a Scrutonovy myšlenky jsou mi dnes bližší než kdykoli dřív. Ke konzervování toho máme po čertech mnoho. Musíme bránit mnohé z toho, co jsme před 30 lety vyválčili. Bránit svobodu před politickou korektností kulturtrégrů a invazí byrokratů. Bránit přirozený způsob života a tradiční instituce jako rodina nebo církve před destrukcí ze strany progresivistů. Bránit krásu před ošklivostí. A v neposlední řadě – museli jsme se loni postavit i za Scrutona samotného, když ve své rodné zemi čelil neférovému útoku ze strany jednoho z takových kulturtrégrů a jeho vlastní konzervativní strana ho neuměla ani pořádně hájit. Teď už hájit nepotřebuje. Ale tři desítky knih, které Scruton napsal, zůstanou pevným vodítkem v pění dnešních i budoucích dní,“ napsal pro *Týždeň* europoslanec Alexandr Vondra.

Německá veřejnoprávní televize WDR po mnoha tisících protestech diváků stáhla písničku nazpívanou holčičkami ve věku v průměru asi deseti let o babičce. Holčičky v naškrobených bílých límečcích a sukýnkách s rozžářenými tvářičkami zpívají o tom, jak babička na-

Foto: FB Save Tafida

kupuje, cestuje, tak nějak si žije. Některá má motocykl, jiná SUV, jedna nakupuje levné maso, jiná jezdí k lékaři. Babička je však podle autorů písně ekologické prase (doslova „svině“ – „Eko-sau“). Přesně takto nazval zpívající sbor dívenek svou babičku. Mnohými to zatřásl, jiní se však dnes už paradoxně snad ničemu nediví. Nikdo vlastně po oficiální lince neprotestoval, žádné pokuty, žádné postihy, žádné řešení. Mladou generaci vedeme k mezigenerační válce mnoha způsoby už dávno, síla použitých prostředků však – jak demonstruje tento příklad – zásadně narůstá. Greta ze Švédska nám zasahuje do myšlení teenagerů, učtu ke starým prarodičům ničíme ještě u menších. Jsou toto prostředky kultivované západní Evropy nebo spíše narůstající a nekontrolované totality, která vyloučí určité skupiny obyvatel ze společnosti či je přímo zbaví lidskosti? Ostatně, už to tady bylo a není to tak dávno, ne?

Pětiletá Tafida byla britskými lékaři

odsouzena na smrt. V lednu 2019 vážně onemocněla a po krvácení do mozku a následné zástavě upadla do bezvědomí. Důvodem srdeční zástavy byla dobře léčitelná srdeční anomálie. Přišla snaha odpojit děvčátko od ventilačního přístroje a život ukončit s tím, že podle všech vyšetření došlo k tzv. mozkové smrti. Dva experti z italského Janova nabídli rodičům možnost pokusit se o vyléčení Tafidy. Rodiče požadují převoz na své vlastní náklady, který je jim však znemožněn a denně je na ně naléháno, aby život dítěte nechali v Royal London Hospital ukončit. V říjnu 2019 tento boj rodiče vyhráli a Tafida byla převezena do Itálie. Po letošních vánočních svátcích bylo oznámeno, že Tafida opustila jednotku intenzivní péče, sama dýchá a úspěšně se zotavuje. Ovšem v Británii už mají v merku další oběť: tříměsíční Midrar–Ali s těžce poškozeným mozkem po porodu. Nemocnice požádala o odpojení od přístrojů, rodiče bojují...

–zd–